

חוזר מס': 7/2018

ירושלים, כ"ח תשרי, תשע"ט
7 אוקטובר, 2018

אל: מנהלי בתי החולים הכלליים
מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים

הנדון: אמות מידה לאבחון וטיפול במכונים לרפואת שינה
סימוכין: חוזרנו מס': 10/2009 מיום: 8.3.2009

חוזר זה מחליף ומבטל את חוזר שבסימוכין. עיקר השינוי הינו ביטול חובת קבלת הכרה במכוני שינה ועדכון דרישות ההכשרה לכוח האדם, החל ממועד הפצת חוזר זה.

1. הגדרה:

"מכון לרפואת שינה": מתקן רפואי לאבחון הפרעות שינה, התאמת הטיפול המיטבי להפרעות אלה ומעקב אחרי המטופלים לפי הצורך.
"רופא מטפל" – רופא ראשוני, אליו משוייך המטופל בקופת החולים;
"רופא מפנה" – כל רופא, אשר חתום על ההפניה של המטופל למכון לרפואת שינה.

2. ניהול ואחריות:

2.1. המנהל הרפואי של המכון חייב להיות רופא העוסק בשינה (בהתאם למוגדר בסעיף 5.1.2. להלן), בעל נסיון של לפחות שלוש שנים בתחום רפואת השינה.

2.2. תפקיד המנהל:

2.2.1. אחראי למתן השירות המקצועי במכון, לבטיחות ואיכות הטיפול בהתאם לנהלי העבודה במכון ולעמידה בדרישות חוזר זה;

2.2.2. לוודא את כשירותו המקצועית של כל איש צוות רפואי או טכני העובד במכון, את השתתפותו בהדרכות הנדרשות לעבודה במכון ואת בקיאותו בנהלי העבודה במכון;

2.2.3. לבצע בקרה על הפעילויות הנעשות במכון.

2.2.4. לוודא העברת תוצאות הבדיקות בכתב לרופא המפנה ולרופא המטפל, לצורך שמירת הרצף הטיפול.

3. סוגי השירותים שינתנו במכון:

3.1. שירותי חובה:

3.1.1. בדיקת שינה מלאה במעבדה (פוליסומנוגרפיה);

3.1.2. בדיקת חביוני שינה ביום (MSLT);

3.1.3. התאמת CPAP;

3.2. שירותים מומלצים שאינם חובה:

3.2.1. בדיקת אקטיגרף;

3.2.2. בדיקת שינה אמבולטורית;

3.2.3. בדיקת ערנות ביום (MWT);

3.2.4. אבחון וטיפול פסיכולוגי/פסיכיאטרי של הפרעות שינה;

3.2.5. בדיקת זקפה לילית (NPT);

3.2.6. רישום pH לילי.

3.2.7. התאמת BIPAP.

4. ציוד אבחוני נדרש:

4.1. מכשור לביצוע פוליסומנוגרפיה מלאה (כולל רישום EEG רב-ערוצי, תנועות עיניים, מתח שרירים, אק"ג, זרימת אויר, תנועות בטן וחזה, אוקסימטריה, קפנוגרפיה ותנועות גפיים, מצלמת אינפרא-אדום לצילום הנבדק לאורך כל הבדיקה).

4.2. מכשור ותנאים הדרושים להתאמת CPAP (ו- BIPAP במידה והשירות ניתן במכון).

5. כח אדם נדרש ותפקידיו:

5.1. רופא העוסק בשינה –

5.1.1. בכל מכון חייב להיות רופא אחד העוסק בשינה לפחות, אשר יכול להיות גם המנהל הרפואי.

5.1.2. מומלץ כי הרופא העוסק בשינה יהיה אחד מאלה:

א. רופא מומחה באחד התחומים: נוירולוגיה, פסיכיאטריה, רפואה פנימית, רפואת ילדים, רפואת אף-אוזן-גרון, רפואת ריאות או רפואת משפחה, הרדמה, טיפול נמרץ מבוגרים /ילדים, שהינו בעל הכשרה פורמלית ברפואת השינה בהיקף של לפחות שנה בבי"ח המסונף לאוניברסיטה מוכרת (בארץ או בעולם);
או

ב. רופא מומחה כמפורט לעיל, שאינו בעל הכשרה פורמלית ברפואת שינה, אולם עבד במשך שנתיים ברציפות באחד ממכוני השינה, המוכרים בארץ או בחו"ל, בהיקף של חצי משרה לפחות או שנה בהיקף של משרה מלאה.

5.1.3. תפקידו: להעריך את הצורך בבדיקה, לקבוע את סוג הבדיקה, לפקח על ביצועה, לפענחה, לסכמה ולהעביר את תוצאותיה למטופל, לרופא המפנה ולרופא המטפל במנגנון שיקבע מנהל המכון.

5.2. טכנאים:

על הטכנאים להכיר את מכשור המכון והכללים לביצוע הבדיקות השונות ובכלל זה להיות בקיאים ב:
הפעלת המכשור הרפואי, והתמודדות עם תקלות;
כללים לפענוח בדיקות השינה ועקרונות מנחים ברפואת השינה;
התאמת מדדי ההנשמה למכשירי CPAP ו-BIPAP.

6. דרישות הכרחיות:

- 6.1. בכל חדר יבדק נבדק אחד בלבד. ניתן לאפשר נוכחות מלווה במקרה הצורך.
- 6.2. כמות מטופלים לטכנאי: כל טכנאי ילווה בדיקות של עד 4 מבוגרים או עד 2 ילדים בו-זמנית.
- 6.3. במכון יופעלו לפחות שני חדרי בדיקה.
- 6.4. בכל חדר בדיקה תופעל טלויזיה במעגל סגור ואינטרקום.
- 6.5. חדר הבקרה צריך להיות ממוקם בסמוך לחדרי הבדיקה.
- 6.6. במכון תמצא רשימה של יועצים מומחים בתחומים נלווים - כגון: אף אוזן וגרון, רפואת שיניים, נירולוגיה, פסיכולוגים מומחים או פסיכיאטרים, בעלי ידע בתחום רפואת השינה, אשר אליהם ניתן להפנות את המטופל לייעוץ לפי הצורך.
- 6.7. במכון בו ניתנים שירותים לילדים מתחת לגיל 14 יתקיימו התנאים הבאים:
  - 6.7.1. במכון יעבוד רופא העוסק בשינה, אשר הינו בעלי תעודת מומחה ברפואת ילדים או ברפואת משפחה או בהתמחות-על אחרת בילדים.
  - 6.7.2. הציוד והתשתיות במכון יהיו מותאמים לילדים, כולל קיום האפשרות ללינת מבוגר בסמיכות לילד הנבדק.
- 6.8. הרופאים והטכנאים במכון יעברו קורסי החיאה ורענון BLS כנדרש בחוזרי משרד הבריאות ובמכון יהיה ציוד החיאה.
- 6.9. המכשירים יעברו ניקוי וחיטוי ע"י נהלי היצרן והנחיות משרד הבריאות.
- 6.10. נדרש רישום אמ"ר לכלל הטכנולוגיות הקיימות במכון.
- 6.11. במכון ינוהלו רשומות רפואיות על פי דרישות כל דין.

7. נהלי עבודה במכון

- 7.1. כל ההפניות יעברו סקירה ע"י צוות המכון באחריות הרופא העוסק בשינה, ותבדק התאמת הבדיקה או היעוץ הנדרשים לבעיה הרפואית, המצויינת בהפנייה.
- 7.2. במידה ונדרש יעוץ, הוא יתבצע ע"י הרופא העוסק בשינה.

7.3. בדיקות:

- 7.3.1. כל בדיקה (למעט בדיקות שמבוצעות בבית המטופל) תערך בפיקוח מתמיד של טכנאי.
- 7.3.2. רופאי המכון יעריכו את תוצאות הבדיקה.
- 7.4. על תשובות המכון יחתום הרופא העוסק בשינה כמוגדר לעיל.

7.5. מסירת התשובה על-ידי המכון:

- 7.5.1. תשובה מודפסת, הכוללת את תוצאות ההערכה שבוצעה ואת המלצות המכון, תשלח בכתב לנבדק לרופא המטפל ולרופא המפנה.
- 7.5.2. במצבים בהם בדיקת השינה אינה תקינה, רופא המכון יקיים פגישת הסבר עם הנבדק בתום הברור לצורך מסירת תוצאות הבדיקה וההמלצות להמשך הטיפול. המלצות להמשך מעקב בירור או טיפול במצב זה ינתנו למטופל גם בעל פה וגם בכתב. ניתן לערוך שיחות בנוגע להמלצות גם בטלפון, על פי שיקול דעת הרופא, בכל מקרה תתועד השיחה ברשומה.

- 7.6. במכון ימצא קובץ נהלים, זמין לכלל הצוות המטפל, אשר יעודכן מעת לעת באחריות המנהל הרפואי ויכלול לפחות את הנושאים הבאים:

- הדרכה למטופלים ולמלווים בנושא הוראות הבטיחות ואופן הזעקת צוות המכון בעת מצוקה.
- סדר פעולות למצבי חירום רפואיים (למשל בעת ניטור מדדים פיזיולוגיים חריגים).
- ביצוע החיאה וטיפול במצבי חירום רפואיים;
- דרכי התקשורת לאזעקת צוותי חירום כולל מספרי טלפון עדכניים;
- מצבים המחייבים דיווח למנהל הרפואי;
- מקרים חריגים המחייבים דיווח לקופות החולים ולמשרד הבריאות. בהתאם לחוזר מינהל רפואה בנושא "חובת הודעה של מוסד רפואי על פטירות ואירועים מיוחדים";
- דיווח בחשד לאירועי אלימות ובפרט חשד לאלימות או הזנחה כלפי קטין או חסר ישע;
- דיווח במצבים אחרים המתחייבים על פי חוק, למשל בחשש לאי כשירות לנהיגה, הטסת כלי טיס או שימוש בכלי יריה;
- מניעת זיהומים - ולפחות חוזרי משרד הבריאות בנושא - "הגיינת ידיים", ו"מניעת זיהומים במתקנים רפואיים";
- אופן התעוד ברשומה הרפואית;
- חוזר מנהל רפואה בנושא "אמות מידה להתנהלות מרפאות ומכונים עצמאיים בקהילה".

הואילו להעביר תוכן חוזר זה לידיעת כל הנוגעים בדבר במוסדכם.

ב ב ר כ ה,

ד"ר ורד עזרא
ראש חטיבת הרפואה

העתק : המנהל הכללי
המשנה למנהל הכללי
הנהלה מורחבת
מנהלי קופות החולים
קרפ"ר - צ.ה.ל
קרפ"ר - שרות בתי הסוהר
קרפ"ר - משטרת ישראל
רכז הבריאות, אגף תקציבים - משרד הבריאות
יו"ר ההסתדרות הרפואית
יו"ר ההסתדרות האחיות
יו"ר מועצה מדעית - ההסתדרות הרפואית
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
ארכיון המדינה
מנכ"ל חברת ענבל

סימוכין : 424980918

אתר האינטרנט בו מפורסמים חוזרי חטיבת הרפואה וחוזרי מנכ"ל